

Thema: 'een bijbeltekst komt tot leven in een ritueel'

Hallo Piet,

Ken je de ervaring dat een Bijbeltekst een hele persoonlijke vertaling of therapeutische ervaring oplevert?

Zelf denk ik direct aan Günther.

Een Oost Groninger, man van 50 met een boosheid van heb ik jou daar.

Hij was het gevolg van een slippertje van moeder met een Duitse tankcommandant in de meidagen van 1945. Een ontredderde officier op de vlucht, terug naar die Heimat en troost gevonden in de armen van de moeder van Günther.

Shame and scandal in the family vanzelf.

Günther groeit op met die Duitse naam (Freude voor Nagy en Freud) in een gezin dat bestaat uit een oma (eeuwig boos op de moeder van Günther) en haar zuster (van harte het met haar zus eens) en z'n moeder.

Drie vrouwen in een gordiaanse knoop van haat, liefde, woede, teleurstelling en schaamte.

Günther gaat een leven aan waarin hij zich inspant om te mogen bestaan. Hij krijgt daar echter geen erkenning voor, noch waardering. Een verbitterd kind in een verbitterde realiteit levert een verbitterde verhouding op met die drie vrouwen.

Ze pressen hem tot sociaal gewenst gedrag en tot vakantiekeuzes die op natuurcampings hem tot de meest opvallende verschijning in het bos maken, in z'n aftandse tentje.

Hij heeft de scheerlijnen nog en het dagboekje dat hij bijhield in die dagen.

Dat dagboekje is van een ongekennde treurigheid. Een kind gevangen in een leven waar het niet zelf voor koos, maar waarin het ook geen kind in mag zijn.

De vrouwen waar Günther korter of langer een relatie mee krijgt merken het: die vriend heeft veel agressie in huis.

Günther wil graag verder zonder boosheid in z'n hoofd en lijf.

Hij is van de kerk en van de geloofsoverdracht over een God die minstens zo teleurgesteld is over zijn (Günther's) bestaan als het vrouwelijke trio. Over dat Godsbeeld spreken we. Ik heb hem erkenning gegund en de uitnodiging gedaan welkom te zijn in dit leven. Via de verhalen over Jezus lezen we samen over diens verdriet. Mensen komen niet tot hun bestemming en dat is pas zonde. Dat ze daar onwetend over zijn is het gevolg van genegeerde verantwoordelijkheid door de mensen die beter hadden kunnen weten. De religieuze leidlieden mislijden en zijn uit op eigen buik en applaus. Waar Gods hart naar uitgaat dat klimt in een boom of schreeuwt zich de longen uit het lijf langs de kant van de weg om, hoewel zelf blind, door de ander wel gezien te worden.

Ik herinner me die gesprekken goed. 'Honger naar het woord' was in ons contact geen inhoudloze 'tale kanaans' of een setje setje woorden.

We kwamen langs Matth 18: 6.

'maar een ieder, die één dezer kleinen, die in Mij geloven, tot zonde verleidt, het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gehangen en hij verzwolgen was in de diepte der zee'.

Jezus die gepassioneerd voor mensen, die dreigen te verdwalen in zinloosheid en onmacht, in de bres springt in een taal die kracht met agressie lijkt te combineren.

Die woorden is Günther gaan indrinken. Hij voelde zich gezien in die tekst. Jezus kan zich in hem verplaatsen, want spreekt fantasieën uit over wat je zou moeten doen met geweldplegers die hij zich ook wel eens heeft bedacht. Hij ervoer dat Jezus voor hem ging staan, het voor hem opnam.

Hij raakt erdoor geëmotioneerd en zegt: *“Ik zou zo graag die boosheid van me af willen gooien, gewoon aan een steen in diep water”*

Ik heb vastgehouden aan de erkenning die er voor hem te halen viel in dit Bijbelwoord. Hij mocht dat kind zijn dat tot zonde verleid, uitgenodigd had moeten worden tot de vreugde van de wet en het leven had mogen leren omarmen als een grondrecht van alles en iedereen die geboren wordt.

Geen therapeutische sessies met denkbeeldige moeders, oma's en oudtantes en scheldpartijen, zoals ik ze wel ken uit de praktijk van de systeemtherapie, maar zoeken naar een manier om boosheid en onrecht en ervaren onmacht een plek te geven. In diep water.

Een kei wordt de molensteen en de scheerlijnen van het oude tentje worden om de blaadjes van het dagboek heen gewonden. Het wordt een heel kunstwerk. Een grote slinger van David met een touw van lang geleden en verwoorde pijn van toen.

Samen gaan we op een ochtend vroeg naar de dijk bij Delfzijl. Op een pier ver de Eems in gaan we op het uiterste puntje staan. Ik buk, want Günther slingert z'n molensteen behangen en beladen met zoveel pijn van lang geleden over m'n hoofd met een oerkreet de Eems in.

Een ferme plons en de zon komt op. Letterlijk.

Een Bijbelwoord in actie. Een cadeautje. Geen feilloze exegese, maar een medicijn voor Günther. Het heeft een wond geheeld.

Je komt soms wel meer therapeutische rituelen tegen, die hetzelfde doel proberen te bereiken, maar ik vond dit toch wel een overstijgende ervaring. Ik heb het niet bedacht, we hebben het ontdekt en serieus genomen. Is dat misschien de extra dimensie van het geloof? Hoe zie jij dat en heb jij daar ook ervaringen mee?

Groet,

Bert